

Igre u mom srcu

PIŠE VEDRAN BENIĆ

Svečanost koju je organizirao hrvatski poduzetnik Mate Rimac na Lovrjencu u povodu preuzimanja tvrtke "Bugatti", kojom su prigodom na tvrđavu helikopterom prebačena tri automobila, podsjetila me davni slični događaj iz 1989. godine. Naime, prvi helikopterski desant na Lovrjenac prije više od tri desetljeća bio je izveden u organizaciji Dubrovačkih ljetnih igara.

Bilo je to za vrijeme gostovanja londonskoga "National Theatrea" sa zvjezdanom postavom "Hamleta" koju su predvodili oskarovci Daniel Day Lewis kao princ Hamlet i Judy Dench u ulozi Kraljice. Sir Daniel dobio je prvi od ukupno tri Oscara već iduće 1990. godine, a Dame Judy Dench svoj zlatni kipić nekih osam godina kasnije. Navodim i njihove plemićke titule, kojim ih je za umjetničke zasluge obdaruila kraljica Elizabeta II.

Dio scenografije za gostovanje londonskoga "Hamleta" u režiji Sir Richarda Eyrea, još jednoga umjetničkog plemića, bio je i golemi kip pokojnoga Kralja Hamleta, oca mladoga danskog kraljevića, koji se u drami pojavljuje kao Duh. Naravno da je nastao problem kako taj kip prebaciti, bolje rečeno, ubaciti na Lovrjenac. Na kraju je odluka

Ghost was left out in the cold...

HAMLET'S ghost was more in evidence than Shakespeare intended when the National Theatre opened its production with Daniel Day Lewis as the Prince in Dubrovnik.

The 'spectre' had been on display in the entire town for two days before last night's first performance.

This was no wrath like prison, no wall-hung piece of embroidery, not even an elderly character actor pretending to be ugly party there - this was a robust, 20 ft high piece of painted plaster.

Director Richard Eyre's production revolves around the too-look-alike statue of Hamlet's dead father, but when it was delivered to 14th Century Port Lovrjenac, a problem was discovered.

Even without its plinth, the statue is 22 ft tall. The only entrance to the fort, which contains the 400-seat, open-air theatre where the company was playing, is a narrow 6 ft doorway.

So the statue roared at an undignified angle halfway up a rocky outcrop above the walled city for all to see.

They took its head off to try to manoeuvre it in, but to no avail. Hamlet's headless dad remained where he was.

Tourists photographed him, passers-by prodded him and pilots ailed him.

One vapour trail, looking at the statue's bearded condition, was

UPSTAGING THE BARD: The helicopter hovers over the statue of Hamlet's father in Dubrovnik.

Slika helikoptera i Duha u londonskom listu "The Evening Standard", 27. srpanj 1989.

Kralj Hamlet je bio prvi

pala na helikopter, što je u to doba bila mnogo veća senzacija nego danas. Tako je primjerice londonski list "The Evening Standard" u broju od 27. srpnja 1989. polovicu cijele jedne stranice posvetio pokušajima da se gotovo četiri metra visoki kip Hamletovog oca prebaci na tvrđavu (s postoljem bio je

visok šest metara). Razmatrala se i mogućnost da se kip podigne uz vanjske zidove Lovrjenca, no oprema za takav pokušaj nije se mogla naći u Dubrovniku.

Stoga je odluka pala na helikopter, pa je na taj način kip Hamletova oca u predvečerje prve predstave konačno bio prebačen na tvrđavu.

"To je prvi kralj iz XVI. stoljeća koji je postavljen na svoje mjesto tehnologijom XX. stoljeća", izjavio je za londonski "The Times" redatelj predstave Richard Eyre, a Daniel Day Lewis ipak je više govorio o čarobnoj sceničnosti tvrđave Lovrjenac: "Osjetio sam da sam mogao, kao nikada do sada, igrati tišinu kao i riječi."

Helikopterski desant kipa Hamletova oca na Lovrjenac ostaje jedan od onih popratnih događaja Igara koji se bilježe u kronikama, slično kao putovanje preko Straduna i unošenje u atrij Kneževa dvora jednako golemoga kipa Herakla za izvedbu istoimene Matkovićeve drame (1977.- 1979.) u režiji Georgija Para. Među takve događaje ubraja se i preobrazba disco kluba "Nelson" (prije toga trabakule "Mošćenice") u admiralski brod "Santa Maria" za izvedbu Krležina "Kristofora Kolumba" u također u Parovoj režiji (1973.-1975.).

A sve druge tehničke pothvate pamte generacije i generacije dubrovačkih mladića koji u službi Tehnike DLJI svake godine na svim rukama prenose scenografske elemente, rekvizite, gledališta, reflektore i drugu tehniku na vrhove dubrovačkih tvrđava i u sve moguće kutke Grada, gdje grade i ruše goleme tribine dok im sugrađani spavaju. I to je dio jedinstvenosti Igara...